

SMART-ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Тетяна Криворот,

старший науковий співробітник лабораторії
електронних навчальних ресурсів Інституту
професійно-технічної освіти НАПН України,
кандидат педагогічних наук

У сучасному навчально-науковому середовищі все більш вживаними стають поняття із приставкою smart: smart-навчання, smart-освіта, smart-середовище, smart-комплекс, smart-ресурс, smart-технологія. Поняття smart має подвійне значення: від англ. – розумний, а також selfdirected, motivated, adaptive, resource-enriched, technology embedded – навчання: самостійне, вмотивоване, адаптоване, оснащене ресурсами, із використанням технологій. Отже, навчання з приставкою smart – це здійснення освітньої діяльності в глобальній мережі інтернет на базі інформаційних технологій і відносин, що встановлюються між навчальними закладами та колективом викладачів і учнів.

Організація освітнього процесу, що ґрунтується на використанні smart-технологій, передбачає застосування нових форм і методів навчання:

індивідуальну та групову форми роботи з електронними навчальними курсами; роботу учнів у малих групах і оцінювання ними одне одного; мережеве навчання за межами програми; використання інтернет сервісів для комунікації і співпраці. Основою формування smart-технологій можуть бути платформи moodle, eliademi, elearn, соцмережі, сайти, форуми, чати, вебінари, які дозволяють створювати власний контент.

Для удосконалення навчального процесу необхідно актуалізувати технології навчання відповідно до розвитку інформаційного суспільства. Завдяки цьому ми отримуємо можливість створювати новий освітній ресурс, на базі якого виникають репозиторії та зникають часові і просторові межі навчання. При цьому учні отримують змогу самостійно вивчати навчальні дисципліни за допомогою електронних матеріалів, дивитись онлайн лекції, виконувати лабораторно-практичні та самостійні завдання, перевіряти засвоєні знання за допомогою різноманітних тестів та питань для підсумкового контролю, брати участь у освітніх проектах, готуватися до неперервної освіти упродовж всього життя.

Застосування smart-технологій у закладах професійної освіти дозволить учням навчатися відповідно до своїх здібностей, рівня знань та попередньої підготовки. Запровадження технологій електронного навчання, програмного забезпечення, електронних підручників, аудіоресурсів та відеоматеріалів сприятиме створенню автономного навчального середовища, яке буде відкритим, доступним, мобільним та економним, дозволить обмінюватися досвідом, підвищувати рівень професіоналізму. Тому у сфері професійної освіти ми повинні намагатися зберегти кращі варіанти, що є в традиційній системі та доповнити їх новітніми ідеями, навичками адаптуватися до вимог мінливого життя, розкрити систему навчання: викладач – учень, учень – учень, учень – електронний навчальний ресурс, учень – викладач.

Впроваджуючи smart-технології ми маємо на меті покращити взаємодію та обмін досвідом і знаннями між учнями, викладачами, навчальними закладами, потенційними роботодавцями; розширити змістовне наповнення

електронного інформаційного середовища навчального закладу та визначити стратегію педагогічного управління цим процесом; сформувати новий рівень освіти, адаптувати інтерактивні інформаційно-комунікаційні ресурси до потреб та можливостей навчальних дисциплін.

Завдяки поступовому впровадженню у навчальний процес закладів професійної освіти smart-технологій досягаємо новизни і зростання актуальності під час вивчення теоретичного матеріалу, отримуємо вирішення комплексних проблем; організуємо оцінювання практичної роботи, а це, в свою чергу, підвищує ефективність засвоєння інформації, розвиває здібності, мотивує до навчання. Smart-технології – це засіб формування критичного мислення та творчих здібностей, що стимулює до самоосвіти, добору, отримання та аналізу інформації.

Навчальні програми, розроблені на основі smart-технологій, створюють єдиний електронний освітній простір, що веде до системи розширених відкритих навчальних матеріалів. Smart-технології націлені на розробку непересічних методичних ресурсів та дозволяють сформувати індивідуальний навчальний вектор для кожного учня. Але для створення умов самореалізації інтелектуального потенціалу необхідні певні педагогічні, матеріально-технічні та інформаційно-методичні умови. Педагогічні умови забезпечує відкрита система інтерактивного освітнього середовища, де зібрані інформаційно-комунікаційні технології, власні електронні освітні ресурси та навчально-методичні рекомендації. Матеріально-технічні та інформаційно-методичні умови забезпечують необхідне технічне оснащення навчальних дисциплін.

Таким чином, можна резюмувати, що при використанні smart-технологій підвищується рівень інтелектуальної діяльності учнів, упроваджуються нові методи і форми організації навчального процесу. Разом з цим зростає кваліфікація викладачів, проходять майстер-класи, вебінари, утворюються методичні об'єднання, проводяться дистанційні заняття. У свою чергу моніторинг та оцінювання ефективності застосування smart-технологій

показує зростання рівня сформованості інформаційної культури, комп'ютерної грамотності, інтелектуальної активності усіх учасників освітнього процесу, що підтверджує ефективність педагогічних ініціатив. Тому для підготовки конкурентоздатних фахівців доцільним є використання інформаційних технологій, а розвиток smart-технологій дозволить якісно реалізувати процес підготовки кваліфікованих робітників на базі закладів професійної освіти.

Список використаних джерел:

1. Липська Л.В. Роль SMART-технологій у навчальному процесі професійних навчальних закладів. *Адаптивні технології управління навчанням*: матеріали четвертої міжнар. конф. (Одеса, 24–26 жовтня 2018 р.). Одеса, 2018. С 15–19

2. Липська Л.В. Використання SMART-технологій у навчальному процесі професійно-технічних навчальних закладів. *Теорія і методика професійної освіти*: електронне наукове фахове видання. 2017 Вип. 14. URL: <https://ivetscienceip.to.wixsite.com/tmpo/koriya-13-2017>.

3. Методичні основи розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти: метод. посібник / М.А. Пригодій, А.М. Гуржій, Л.В. Липська, О.Д. Гуменний, А.Б. Зуєва, А.Г. Кононенко, О.М. Прохорчук, В.Ю. Белан. Житомир: Полісся, 2019. 255с.